

Література

Крючков Г. Г. Экзотеричність французької графіки / Г. Г. Крючков // Проблеми семантики слова, речення та тексту : [зб. наук. статей / відп. ред. Н. М. Корбозерова]. — К. : Вид. центр КНЛУ, 2001. — Вип. 5. — С. 107–109. Папина А. Ф. Происхождение славянской письменности / Аза Феодосиевна Папина. — М. : URSS КомКнига, 2007. — 204 с. Frutiger A. L'homme et ses signes. Signes, symboles, signaux / Adrian Frutiger. — P. : Atelier Perrousseaux, 2004. — 311 p.

УДК 81'322.4

СТАХМИЧ Ю. С.

*(Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова)***ОЦІНКА ЯКОСТІ
СИСТЕМ PRAGMA 6.3 BUSINESS I GOOGLE TRANSLATE**

У статті розглядаються сучасні підходи до дослідження систем машинного перекладу. Описано переваги та недоліки систем машинного перекладу на основі правил та статистичних систем машинного перекладу. Проведено оцінку якості систем Pragma 6.3 Business і Google Translate на основі методу повного лінгвістичного аналізу текстів перекладів. Визначено причини виникнення помилок та запропоновано способи вдосконалення роботи систем.

Ключові слова: системи машинного перекладу, машинний переклад на основі правил, статистичний машинний переклад, оцінка якості машинного перекладу, Pragma 6.3 Business, Google Translate.

Stakhmich Yu.S. Quality Assessment of Pragma 6.3 Business and Google Translate. В статті рассматриваются современные подходы к исследованию систем машинного перевода. Описано преимущества и недостатки систем машинного перевода, основанных на правилах и статистических систем машинного перевода. Проведено оценку качества систем Pragma 6.3 Business и Google Translate на основе метода полного лингвистического анализа текстов переводов. Определено причины возникновения ошибок и предложено способы совершенствования работы систем.

Ключевые слова: системы машинного перевода, машинный перевод, основанный на правилах, статистический машинный перевод, оценка качества машинного перевода, Pragma 6.3 Business, Google Translate.

Stakhmich Yu.S. Quality Assessment of Pragma 6.3 Business and Google Translate. The article deals with modern approaches to machine translation. The advantages and disadvantages of the rule-based and statistical machine translation systems are described. Quality assessment of Pragma 6.3 Business and Google Translate on the basis of linguistic analysis of translations is performed. The reasons of mistakes are identified, the ways of improving the machine translation systems are proposed.

Key words: machine translation systems, rule-based machine translation, statistical machine translation, quality assessment, Pragma 6.3 Business, Google Translate.

На сьогоднішній день в умовах постійного зростання інформаційних потоків в мережі Інтернет традиційні методи (перекладацька діяльність людини і вивчення іноземних мов) виявляються недостатніми для подолання мовного бар'єру. У зв'язку з цим розвиваються альтернативні шляхи вирішення існуючих проблем, серед яких – системи машинного перекладу, які активно застосовуються користувачами для інформативного ознайомлення зі змістом різноманітних ресурсів. Сучасний стан досліджень характеризується розробкою емпіричного підходу [Koehn 2010], що базується на постійно зростаючій кількості паралельних корпусів – наборів текстів та їхніх перекладів. Доступні дані стали підґрунтям для створення науковцями статистичних та гібридних систем машинного перекладу [Мищенко 2013; Arnold 1994; Trujillo 1999], які значною мірою відрізняються від традиційних підходів на основі правил. Незважаючи на широкий асортимент програм, якість виконаного машиною перекладу не завжди відповідає потребам користувачів. Саме тому оцінювання якості машинного перекладу є важливим для визначення ефективності існуючих систем та пошуку шляхів оптимізації їхньої роботи. Результати машинного перекладу досліджувалися вітчизняними та закордонними авторами [Бірюков 2008; Марчук 2007; Хроменков 2000; Arnold 1994; Nirenburg 1992]. Проте оцінка якості перекладу в межах англо-української мовної пари залишалась поки що поза увагою науковців, і тому саме цей факт дозволяє визначити **актуальність** нашого дослідження. **Метою** статті є оцінка якості систем машинного перекладу Pragma 6.3 Business і Google Translate, які відображають два основні підходи – переклад на основі правил та статистичний переклад відповідно. Реалізація мети

передбачає вирішення таких **завдань**: розглянути існуючі підходи до дослідження машинного перекладу, описати їхні переваги і недоліки, проаналізувати критерії оцінки якості машинного перекладу, визначити причини помилок та способи вдосконалення роботи систем машинного перекладу. **Об'єктом** дослідження є оцінка якості систем машинного перекладу Pragma 6.3 Business і Google Translate. **Предметом** дослідження є аналіз лінгвістичної потужності систем Pragma 6.3 Business і Google Translate в англо-українському напрямі перекладу.

Сучасні технології машинного перекладу поділяють на системи, що базуються на правилах, статистичні та гібридні [Мищенко 2013]. Системи машинного перекладу на основі правил були одними з перших комерційних систем. Вони ґрунтуються на численних інтегрованих лінгвістичних правилах вхідної та вихідної мов, а також двомовних словниках для кожної мовної пари. Системи на основі правил є системами трансферного типу [Марчук 2007; Hutchins 1992; Nirenburg 1992], в яких текст мовою оригіналу спочатку проходить морфологічний, синтаксичний та семантичний аналіз, потім етап трансферу, який завершується процесом синтезу кінцевого варіанта перекладу через процедуру генерування [Мищенко, Trujillo]. У процесі морфологічного аналізу відбувається лематизація лексичних одиниць, пошук лексичних одиниць у словнику, аналіз морфем, розпізнавання контекстного граматичного класу лексичних одиниць, відмінків, флексій тощо. Під час синтаксичного аналізу система розпізнає типи синтаксичних структур, реляційні зв'язки між окремими елементами структури. Семантичний рівень забезпечує виокремлення лексичного значення багатозначних лексичних одиниць [Мищенко 2013]. На етапі трансферу створюється проміжне представлення проаналізованого тексту, з якого, на основі правил вихідної мови, будуються синтаксичні структури синтезованих речень [Королев 1991, с. 13]. Таким чином, для ефективної роботи систем машинного перекладу на основі правил потрібні «знання» граматики, синтаксису, семантики та лексики мовних пар [Исламов 2013], які містяться в одномовних модулях для аналізу та генерування речень і модулях трансферу [Trujillo 1999]. При цьому важливу роль відіграє ступінь розходження між структурами мов, що впливає на якість перекладу. Правила та словники розробляються лінгвістами та програмістами, що потребує тривалої кропіткої роботи. Для покращення роботи системи користувач може поповнювати існуючі словники та створювати свої власні. Проте такі доповнення можуть забирати багато часу та інколи погіршувати якість перекладу через неоднозначність термінів. Система також може робити граматичні помилки, оскільки розроблені правила не мають універсального характеру. Неможливо врахувати всі винятки з мовних правил та всі випадки їхнього застосування.

Серед програмних засобів для перекладу, які використовуються в Україні, Pragma 6.x належить до систем, що базуються на правилах. Досліджувана нами програма є багатомовною та виконує переклади для 8 мов, серед яких англійська, латиська, німецька, польська, російська, українська, французька та казахська. Система має 56 напрямів перекладу і підтримує близько 50 тематик. Pragma 6.3 Business є найновішою версією програми, яка підтримує три мови – англійську, російську та українську – з можливістю перекладу в шести напрямках: англо-російський, російсько-англійський, англо-український, українсько-англійський, російсько-український, українсько-російський. Вона має модульну структуру та складається з базового модуля (обов'язкового), англійського, російського та українського модулів. Завдяки цьому зміни всередині модуля – поповнення словника – не впливають на вид інформації, що подається на вхід та генерується на виході. Тому окремі частини словників можна доповнювати, не змінюючи всю систему. Pragma 6.3 Business є політематичною. Словник, включений до її складу, має тематичну розмітку. Всі комбінації напрямів перекладу взаємозамінні, окрім англо-російської пари, яка є головним мостом між романо-германською і слов'янською групами мов. Так, англо-український переклад більшою мірою виконується із застосуванням англо-російського напрямку. Таким чином,

використовується методика «шлюзу», коли вхідний текст спочатку перекладається з англійської мови на російську, а потім на українську. Головна проблема перекладу – багатозначність слів – вирішена двома способами. Перш за все – спеціальне маркування слів за тематичною спрямованістю. По-друге – об'єднання слів у фрази, які мають вищий пріоритет під час перекладу.

Основою статистичних систем машинного перекладу є автоматична екстракція схожих сегментів мовних пар з двомовних повнотекстових корпусів, доступних в мережі Інтернет. Робота системи базується на статистичних методах і теорії ймовірності. Перекладач визначає величину ймовірності кожного перекладу і на основі цього, відповідно до моделі мови, виконує вибір з численних можливих варіантів. Google Translate – це сервіс компанії Google, за допомогою якого можна автоматично перекладати слова, фрази та web-сторінки з однієї мови на іншу. В системі використовується власне програмне забезпечення для перекладу на основі статистичного машинного перекладу. З вересня 2008 підтримуються й переклади українською мовою. Позитивним в роботі системи є її здатність до самонавчання та самовдосконалення. Після вибору кращого альтернативного перекладу вона враховує і запам'ятовує вибір користувача. Ефективність роботи системи залежить від обсягу доступних їй корпусів. Проте готові переклади, виконані людиною чи машиною інколи бувають далекі від ідеалу. Це впливає на якість перекладу Google Translate, яка не має лінгвістичних правил і тому може робити граматичні помилки.

Експерименти з оцінки якості МП, спрямовані на визначення користі від його застосування та ефективності задоволення специфічних вимог користувача, відбуваються у межах макрооцінки (ступінь задоволення потреб користувачів) та мікрооцінки (на текстовому рівні). До відомих способів оцінки якості МП належать суб'єктивна оцінка людини («добре» – «погано»), зворотній переклад, трансформаційний метод, денотативний метод, анкетування користувачів, аналіз помилок за лінгвістичними рівнями (лексика, граматики), автоматичне порівняння з «еталонним» перекладом (BLEU, ROUGE) та порівняння тексту перекладу з текстом оригіналу за набором критеріїв. Проте жоден не розкриває детальну лінгвістичну природу помилок та причини їх виникнення.

У дослідженні Pragma 6.3 Business та Google Translate розглядаються за стратегією лінгвістичної мікрооцінки, яка передбачає випробовування систем шляхом перевірки тексту перекладу на наявність помилок, виявлення причин їх виникнення та можливостей усунення. Матеріалом дослідження слугували паралельні тексти з мережі Інтернет англійською та українською мовами різного тематичного спрямування: будівництво, право, металургія, машинобудування, зв'язок, морська тематика, електроніка, комерція, текстиль, техніка. З кожного тексту було відібрано по 11 перших речень, включно з заголовками. Таким чином, усього проаналізовано 220 пар речень в англо-українському напрямку перекладу.

При дослідженні лінгвістичної потужності системи машинного перекладу ми виділяємо лексичні та граматичні помилки, які порушують норми української мови – усталені, загальноприйняті правила вживання мовних засобів [Шевчук 2011, с. 19]. Лексичні помилки розглядаємо на рівні слів та словосполучень. У групі граматичних помилок виділяємо морфологічні та синтаксичні помилки. В окрему групу виділяємо лексико-граматичні помилки. До групи синтаксичних помилок належать порушення у побудові словосполучень, простих та складних речень.

Лексичні помилки найбільш транспарентні [Хроменков 2000]. Вони пов'язані з порушенням лексичних норм української мови, які регулюють вживання слів та словосполучень у властивому для них значенні. Причинами цих помилок у випадку Pragma 6.3 Business можуть бути неповнота автоматичного словника, наявність орфографічних помилок в тексті оригіналу або неправильне вирішення лексичної полісемії, а також відсутність у словнику словосполучення, тому система перекладає його дослівно. У випадку Google Translate причиною може бути відсутність в мережі якісних текстів в парі з їхніми

перекладами іншими мовами. Присутність в перекладі русизмів пояснюється використанням «шлюзів» в процесі роботи. Тобто, при перекладі з англійської мови на українську система використовує російську мову як «шлюз».

До **лексичних помилок** відносимо:

1) неперекладені слова: *earthfills, transportwork, carept* (Pragma 6.3 Business, Google Translate);

2) неправильно перекладені слова – вживання слів у невласивому для контексту та тематики значенні через неправильне вирішення лексичної полісемії: *vault – арка моста* (Pragma 6.3 Business), *spreader – розкидач* (Google Translate);

3) вживання слів у невласивому для контексту та тематики значенні через помилку в оригіналі: *casting – відливання*, оскільки *опалубка – це casing*;

4) неадекватний переклад аббревіатур, які слід було залишити в оригінальному варіанті: *IT services sector – ЦЬОГО сектор послуг* (Pragma 6.3 Business);

5) неперекладені слова через помилку в оригіналі: *carept* (Pragma 6.3 Business, Google Translate);

6) вживання русизмів: *acid-resistant brickwork – кислотостійке цегляну кладку, tarnishing – потускнення, non-destructive – неісторюючий* (Google Translate);

7) вживання словосполучень у невласивому для контексту та тематики значенні: *narrow range – вузький ряд, wide variety – широка різноманітність* (Pragma 6.3 Business); *mining machines – гірські машини; integrated solutions – інтегровані рішення* (Google Translate);

8) неправильний переклад фразових дієслів та сталих зворотів: *by bringing about a better understanding of the principles – забезпечуючи про краще розуміння принципів, in comparison to – в порівнянні до* (Pragma 6.3 Business); *in full complementarity with – в повному взаємодоповнюваності з, repair facilities in Ukraine and Russia managed by Marketing and Sales Directorate – ремонт установи в Україні та Росії вдалося з маркетингу та дирекції з продажу* (Google Translate);

9) дослівний переклад іншомовних висловів, які в українській мові мають свої відповідники: *operating system provider – операційний системний постачальник, computing market – обчислювальний ринок* (Pragma 6.3 Business); *Underground Mining Division – підземний видобуток дивізію, Infrastructural Projects Division – Інфраструктурних проектів Відділ* (Google Translate).

Морфологічні помилки пов'язані з неправильним визначенням омонімічних граматичних форм англійської мови. Вони виникають в роботі системи Pragma 6.3 Business в результаті неправильного морфологічного та синтаксичного аналізу тексту програмою. Причина виникнення морфологічних помилок в роботі Google Translate полягає в тому, що система не використовує граматичні правила для перекладу. До **морфологічних помилок** належать:

1) помилки при знятті граматичної омонімії – неправильне визначення частиномовної приналежності слів: *a nearly irresistible force – тільки майже непереможні змушують, demand for tablets – це вимагає, бо блокноти* (Pragma 6.3 Business); *a white felt – білий відчував* (Google Translate);

2) неправильне утворення ступенів порівняння прикметників: *more widely available – ширше доступний* (Pragma 6.3 Business);

3) неправильне утворення пасивних конструкцій дієслів: *an armed attack against one or more of them in Europe or North America shall be considered an attack – озброєно нападають проти один або більше з них в Європі або Північна Америка має вважати нападом* (Pragma 6.3 Business);

4) порушення категорії числа іменників: *will assist the Party or Parties – допоможе партії або сторони* (Pragma 6.3 Business); *Operation Ocean Shield – операції Ocean Shield*,

more than half of all computers aren't computers anymore – більше половини всіх комп'ютерів не комп'ютер більше (Google Translate);

5) неправильне утворення відмінкової форми іменника: *north of the Tropic of Cancer* – на північ від Тропіка **Раку** (Pragma 6.3 Business); *on the forces* – по **силам** (Google Translate);

6) порушення категорії часу дієслова: *to restore and maintain the security of the North Atlantic area* – щоб **відновив і підтримує** безпека північний атлантичний область (Pragma 6.3 Business); *the worldwide developments forecasted in 2011 will definitely have impact on or will correlate with the developments in Ukraine* – в усьому світі події прогнозовані в 2011 році, безумовно, **впливають** на або буде корелювати з подіями в Україні (Google Translate).

Лексико-граматичні помилки – вживання словосполучень у невластивому для контексту та тематики значенні, а також відхилення від нормативно-узуального порядку слів, порушення логіко-синтаксичного зв'язку між словами через неправильний вибір варіантів перекладу та граматичної трансформації: *textile floor coverings* – покриття текстильного поверху; *tufted carpets* – килими, що ростуть пучками (Pragma 6.3 Business); *phones with forward-facing cameras* – телефони по напрямку руху камер, *helicopter surveillance missions* – місії спостереження вертоліт (Google Translate).

Синтаксичні помилки полягають у порушенні побудови словосполучень та речень. У випадку Pragma 6.3 Business вони виникають в результаті неправильної роботи алгоритмів синтаксичного аналізу та синтезу, у словнику не задане відмінкове та прийменникове керування. Google Translate робить синтаксичні помилки через те, що система не використовує граматичні правила, а базується на синтаксичних методах аналізу корпусів текстів.

Помилки в побудові словосполучень включають:

1) відхилення від нормативно-узуального порядку слів, порушення логіко-синтаксичного зв'язку між словами через неправильний вибір граматичної трансформації: *lighting cables* – кабелі освітлення, *from coke and sinter production* – від коксу і виробництва агломерату (Pragma 6.3 Business); *NATO started to provide escorts to UN World Food Programme (WFP) vessels* – НАТО почали надавати супровід в **Всесвітня продовольча програма (ВПП) судів ООН** (Google Translate);

2) неправильний вибір відмінкової форми іменників: *interior trim of premises and buildings* – внутрішній порядок передумов і **будівлі**, *further installation of finished products* – подальша установка **готовий виріб** (Pragma 6.3 Business); *demand for data* – попит на **даних**, *through Wi-fi hotspots* – через **Wi-Fi точок доступу** (Google Translate);

3) відсутність необхідного прийменника: *from coal and ore mining to finished steel production* – від вугілля і рудного видобутку руди **закінчив сталеваріння** (Pragma 6.3 Business); *year 2011 is likely to be very exciting to Ukraine's telecommunication sector* – 2011 рік, ймовірно, буде дуже **цікаво телекомунікаційного сектора** (Google Translator);

4) неправильний вибір прийменника: *thanks to the protection against overload* – спасибі до захисту **проти** перевантаження (Pragma 6.3 Business); *global predictions for the telecommunications sector* – глобальні прогнози **на** телекомунікаційному секторі; *public's appetite for smartphones* – бажання **громадськості для** смартфонів (Google Translate);

5) неправильне узгодження: *the two wireless technologies* – два **бездротових технологій**; *North Atlantic area* – північний атлантичний область (Pragma 6.3 Business); *make calls with the help of the hands-free system or cordless telephone* – здійснювати дзвінки за допомогою **гучного зв'язку або бездротової телефон** (Google Translate).

До **синтаксичних помилок** на рівні простих та складних речень належать:

1) порушення граматичних зв'язків між членами речення; 2) порушення граматичного зв'язку між підметом і присудком; 3) граматична неоднотипність однорідних членів речення; 4) штучне ускладнення речення; 5) неправильний порядок слів; 6) пропущений член речення; 7) невідповідність займенника співвідносно з ним іменникові в іншій частині речення; 8) вживання зайвого члена речення; 9) вживання сполучника, що суперечить смисловим

зв'язкам між частинами речення. Наприклад:

Groundwork is trenching, trench excavation and pitting for isolated supports, cellars and strip foundations; trench making for underground pipelines, transportation and loosening of grounds, pads planning, making earthfills and ground ramming, pile sinking and hammering, making of pile foundation. – Основа є траншеєю, траншеєю і вирізка для ізольованих опор, підвалів і стрічкових фундаментів; траншеї рішень для підземних трубопроводів, транспортування і розпушування підставах, колодки планує, що робить earthfills і ущільнення ґрунтів, купа тонучого і молотком, чаю з пального фундаменту (Google Translate).

The quality of Metinvest's steel products is monitored at every stage of an integrated production process, from coal and ore mining to finished steel production. – Якість сталевих продукції Метінвесту відстежується на кожному етапі комплексного виробничого процесу, від вугілля і гірничо до готового виробництва сталі. (Google Translate).

This operation was succeeded by Operation Allied Protector (March-August 2009), which continued to contribute to the safety of commercial maritime routes and international navigation. – Ця дія була успіх Дією Вступив в союз захисний Пристрій(2009 березневого серпня), який продовжував сприяти безпеці комерційних морських маршрутів і міжнародної навігації. (Pragma 6.3 Business).

Pragma 6.3 Business припускається синтаксичних помилок через порушення в роботі алгоритмів синтаксичного аналізу та синтезу. Google Translate не виконує синтаксичний аналіз речення, тому в перекладі виникають помилки в узгодженні між членами речення. Для подолання синтаксичних помилок на рівні словосполучень та речень потрібно вносити зміни до роботи алгоритмів системи Pragma 6.3 Business, що може зробити тільки розробник. У випадку Google Translate необхідним є подальше навчання системи на ширших корпусах текстів.

За результатами проведеного лінгвістичного аналізу помилок в перекладах, виконаних системами Pragma 6.3 Business та Google Translate, розроблено таблицю співвідношення основних категорій помилок (Таблиця 1).

Таблиця 1

Співвідношення основних категорій помилок систем Pragma 6.3 Business та Google Translate

Типи помилок	Pragma 6.3 Business, %	Google Translate, %
Лексичні помилки на рівні слів	25	20
Лексичні помилки на рівні словосполучень	20	18
Морфологічні помилки	18	13
Лексико-граматичні помилки	4	1
Синтаксичні помилки на рівні словосполучень	12	21
Синтаксичні помилки в простих реченнях	10	14
Синтаксичні помилки в складних реченнях	11	13

На основі представлених даних можна зробити висновок, що на кожного мовному рівні системи діють не однакою успішно. Система Pragma 6.3 Business зробила найбільше лексичних помилок на рівні слів та словосполучень, оскільки обсяг автоматичного словника є недостатнім для виконання якісного перекладу. Система Google Translate теж припустилася значної кількості лексичних помилок. Проте, на відміну від Pragma 6.3 Business, вона зробила багато синтаксичних помилок на рівні словосполучень, що є наслідком

невикористання нею граматичних правил.

Висновки і перспективи подальшого дослідження. Дослідивши систему машинного перекладу на основі правил (Pragma 6.3 Business) та статистичну систему машинного перекладу, ми можемо зробити висновок, що обидві технології мають переваги та недоліки у роботі. Обидві системи припустилися ряду лексичних та граматичних помилок на рівні слів, словосполучень та речень, тому виконані переклади далекі від ідеалу. З метою оцінки якості виконаних комп'ютером перекладів пропонуємо використовувати метод повного лінгвістичного аналізу, який показує мовну природу помилок. Для оптимізації роботи систем перекладу слід збагачувати лінгвістичне забезпечення систем, вдосконалювати алгоритми їхньої роботи та продовжувати навчання систем статистичного перекладу на основі багатомовних корпусів текстів. Результати дослідження можуть бути використані розробниками систем машинного перекладу та користувачам для підвищення загальної якості машинного перекладу.

Література

- Бірюков А.В. Оцінка якості машинного перекладу: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.16 / А. В. Бірюков; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2008. – 20 с. Исламов Р.С. Анализ современных систем машинного перевода типа SMT и RBMT / Р.С. Исламов, А.Г. Фомин // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2013. – № 3 (21): в 2-х ч. Ч. I. – С. 69-73. Королев Э.И. Промышленные системы машинного перевода / Э.И. Королев. – М.: ВЦП, 1991. – 105 с. Марчук Ю.Н. Компьютерная лингвистика / Ю.Н. Марчук. – М.: АСТ, Восток-Запад, 2007. – 320 с. Міщенко А.Л. Машинний переклад у контексті сучасного науково-технічного перекладу / А.Л. Міщенко // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Філологія. – 2013. – № 73. – С. 172-180. Хроменков П.Н. Анализ и оценка эффективности современных систем машинного перевода: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.12.21 / П.Н. Хроменков. – М., 2000. – 170 с. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням / С.В. Шевчук, І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 696 с. Arnold D. Machine Translation: An Introductory Guide / D. Arnold. – London: NCC Blackwell, 1994. – 240 p. Hutchings W.J. An Introduction to Machine Translation / W.J. Hutchings, H.L. Somers. – London: Academic Press, 1992. – 159 p. Koehn P. Statistical Machine Translation / P. Koehn. – Cambridge: Cambridge University Press, 2010. – 433 p. Nirenburg S. Progress in Machine Translation / S. Nirenburg. – Amsterdam: IOS Press, 1992. – 223 p. Trujillo A. Translation Engines: Techniques for Machine Translation / A. Trujillo. – London: Springer Science & Business Media, 1999. – 303 p.

УДК:811.1:371.134:378.14

УБЕЙВОЛК О.О., ШМЕЛЬКОВА Г.М.
(Запорізький національний університет)

ПІДГОТОВКА ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ЇХ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЗНАТЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглядаються завдання сучасного викладача щодо підготовки випускників до їх майбутньої професійної діяльності із застосуванням знань іноземної мови. Привертається увага до вивчення іноземної мови, як засобу професійного спілкування.

Ключові слова: завдання сучасного викладача, спілкування іноземною мовою, професійно значуща ситуація, професійна діяльність, випускник.

Убейволк О. А., Шмелькова А.Н. Подготовка выпускников вузов к их будущей профессиональной деятельности с использованием известных по иностранному языку. В статье рассматриваются задания современного преподавателя относительно подготовки выпускников к их будущей профессиональной деятельности с применением известного иностранного языка. Привлекается внимание к изучению иностранного языка, как средству профессионального общения.

Ключевые слова: задание современного преподавателя, общения иностранным языком, профессионально значимая ситуация, профессиональная деятельность, выпускник.

Ubeyvolk O.A, Shmelkova A.N. Preparation of graduating students of institutions of higher learning to their future professional activity with the use of foreign languages. In the article the tasks of modern teacher are examined in relation to preparation of graduating students to their future professional activity with the use of knowledge of foreign language. It is come into a notice to the study of foreign language, as means of professional communication.

Keywords: task of modern teacher, communications by a foreign language, professionally meaningful situation, professional activity, graduating student.